

Die 26 septembrio (1).

Qui sarano notadi la corection di la promission dil doxe futuro, et le parte fonno pòste latine, trate di li libri di la canzelaria, et balotate com' è ditto di solo. Le qual fonno poste per tutti cinque savij correctori al gran conseio.

Debitum et officium nostrum est huic excellentissimo consilio declarare, quæ, ex iniuncto nobis onere, consueta fide nostra dicemus, examinatis itaque capitulis promissionis serenissimi domini ducis præteriti, nonnulla ex eis consulte corrigenda, reformandaque in hunc modum. Videlicet instituimus, si unquam fuit aliqua bene instituta civitas vel respublica, ea est, per Dei benignitatem et gratiam, respublica nostra, quæ, sicuti necessarium est unicuique corpori, habet caput et principem suum, sed tamen legibus subiectum, prout sunt cætera membra et cives sui. Verum cum frustra sit condere et constituere leges, nisi pariter provideatur, quod debitum et omnimodam habeant executionem, vadit pars: quod quando in futurum occurret obitus serenissimi principis nostri, eo die quo eligentur quinque sapientes super correctionibus promissionis, eligi similiter, immediate debeant tres honorabiles nobiles nostri, eligendi eodem modo et forma, quibus eligentur sapientes super correctionibus. Eis autem commissum sit, per omnes vias et media possibilia, investigare, inquirere et indagare, in quo capitulo et capitulis contrafactum fuerit promissioni suæ, per serenissimum principem tunc defunctum, et alios suos, audiendo querelas eorum, qui conqueri volunt, et admittendo scripturas, quæ præsentabuntur, ac examinando testes, et omnia ad hæc necessaria faciendo, et in illis capitulis, quæ per promissionem serenissimi principis commissa sunt consiliarijs, advocatoribus et capita consilii X et aliis, sine aliquo consilio.

55 Dieti tres eligendi, similiter sine aliquo consilio, habeant facultatem et libertatem ipsa capitula mittere executioni; in reliquis vero facere debeant per maiorem partem sententias suas. Quarum appellatio possit audiri a nostris advocatoribus communis; nec valeat ipsa appellatio, nisi fuerit interposita infra mensem; et, si advocatorem introniserint, non possint deducere intronissionem nisi ad hoc majus consilium. Quæ

(1) Le parti che seguono furono confrontate e in alcuni punti corrette sugli originali che si trovano nel vol. *Stella*, da pag. 183 a 185.

(N. B.).

si non fuerit expedita in menses quatuor, sententiæ nihilominus habere debeant executionem et satisfactionem suam, dantibus tamen illis, in quorum manu pecuniæ pervenerint, sufficientem fidejussionem de restitutione, in casu quo sententiæ inciderentur. De omni autem eo, quod dicti tres recuperabunt tam de capitali quam de pœna, habere debeant unum tertium, aliud tertium sit accusatoris, qui teneatur de credentia, et aliud tertium nostri arsenatus. Non possint refutare sub pœna ducatorum mille auri, ad soldos 124 per ducatum, ultra omnes alias pœnas contentas in parte refutantium; nec possit accipi aliqua excusatio, nisi de persona tantum. Demum possint et debeant tres suprascripti inquirere de illis advocatoribus et aliis, qui neglexissent, in vita serenissimi principis, facere dictam executionem, et ab eis exigant pœns eis impositas . . . De parte 41.

Et a l'incontro messe sier Hironimo da cha' da Pexaro, sier Marco Antonio Morexini, el cavalier, e sier Marco Sanudo, consieri, e sier Polo Dandolo et sier Marco Navaier, cai di 40, *videlicet in hunc modum*: Quoniam sapientes super correctione promissionis serenissimi principis, per formam eorum electionis, non habent facultatem providendi nisi de futuro, prout similiter nunquam habuerunt omnes præcessores sui, et sit servanda æqualitas, captum sit: quod totus modus et ordo suprascriptus intelligatur et servari debeat in serenissimum principem defunctum, et vocetur post prandium hoc consilium, in quo fiat electio trium nobilium, qui corrigere et emendari facere habeant et debeant omnes contrafactiones suæ promissionis, factas a præfata serenitate, juxta continentiam partis suprascriptæ. De parte 1206, de non X, non sinceri 4.

Et nota, parlò sier Marco Antonio Morexini, el cavalier, sapientissimamente, cargando molto el principe Barbarigo; e questò fo, perchè sier Polo Capello, el cavalier, l'avogador, parlòe dicendo si dene-grava l'oficio di l'avogaria di comun.

Alias pars:

Provisum fuit equidem sapientissime et convenientibus ac necessariis de causis, quod serenissimi principes nostri, dominæ ducissæ, filii, nepotes, neptes, generi, nurus et quilibet de familia eorum non possent, aliquo modo, accipere aliquod munus, præsens ac donum, exceptis aliquibus minimis, prout in capitibus 42, 43 et 201 continetur; et quia, sub præ-